YNE 5 MYNGE. *Bvxii oronuudai proletaarinar, negedegtij*

BURIAAD-MONGOL YNEN

Byxexolboonoi Komuniis (bolьşeviig) Paartiin Buriaad-Mongol Moziin Komiteedai, Buriaad-Mongol Avtonoomito Soveed Socialiis Respyyblikiin Centraalin Gyisedxexe Komiteedai ba Profsojuuzuudai Buriaad-Mongol Soveedai yder byriin oorgan

№ 100 (2133)
1937 onoi MAIN
4

14-xi ZILEE GARNA.
Ulaan-Yde ◆ BMASSR
Ceentrsojuuziin 19.

XILIIN ASUUDALNUUDII XELSEXE MONGOL-MANZUUR KONFEREENCIIN XYDELMERI EXILXENЬ

Ulaan-Baator. 3 (TASS). Mongoloi medexe şadaxa niuurnuu dai medeesehenei johoor xadaa, xiliin asuudalnuudii xelsexe mongol-manzuurai konfereenciin xydelmeriii daxin exilxe tuxai Mongol Arad Respyybliikiin ba Manzagoogoi zasagai gazaruud xөөreldөө xebe. Ene konfereenciin xydelmeri niedonon zilei dekaabrь soo tahaldahan baigaa. Mai hariin 15-da Manzuur stancada konfireence exilxe gebe.

MODO URASXALGII STAXAANOVŞALAN DYYRGEXE

Manai respyyblike staxaanovtanai xojordoxi zil—1936 37 onoi sizoon sooxi modobeledxelei gyrenei tysebii amzaltataigaar gyisedxebe. xerbee 1935-36 onoi sizoon soo 10321 minga garan kybomeetr modon beledxegdehen baigaa bol 1936-37 onoi sizoon soo 1900 minga garan kybomeetr modo beledxeze oihoo gargahan baina. Ene sizoonoi tyseb yngeregşe sizoonoi modobeledxelei tysebhөө 890 garan minga kybomeetreer ylyy jixe baibaş manai ei modonoi azyiledberi ene tysebii paarti ba zasagai gaza rai tabihan bolzor soo 107 proceent bolgon gyisedxehen baina.

Ede ilaltanuud jyynei yreer amzagdahan geeşeb gexede nege dexi; oi modonoi azyiledberiin uçaastoguudii maşiina teexni xeer bajazuulagdahan deerehee bolno; xojordoxinь, modobeledxelei uçaaştok byxen deere socialiis myriisөө, staxaanovtanai xydelөө oroldostoigoor ba yrgenөөr emxidxeze şadaad, yiledberiin emxidxelii zybөөr tabihan deerehee bolhon baina. Yligerlexede, modo beledxexe sizoon sooxi noormojoo 2-3 daxin gyisedxedeg staxaanovtan: Xoriiin lespromxoozoi uçaastok deere—nyx. N. G. Zaxaarov, Ilkiin uçaastok deere—nyx Malьkoov; Baruun-Tarbagataida—nyx. Kyçyymov, Xandagaitiin uitan tymer xargii deere—parovoozoi maşaniist nyx. Gendenei; Xandagaitiin avtoxargii deere—şofioor nyx. Xelestoov ba Byyrkin gexe metiin erxim xynyyd uçaastok byxende zun ba 2 zuugaadaa raa toologdoxo baina.

Zai tiigeed modonoi beledxel gedegnei garhaanь gargatar xexe byxii xydelmeriimnai xaxadanь geeşe. Beledxegdehen byxii modon uhaar uradxagdaxa, tiigeed uhanhaa gargagdaxa tere modii xereglegşedte—şine barilganuudta, za vooduudta, tymer zamuudta tuşaagdaxa johotoi baina.

Ene xabar, zun—uhanai urdaxa yjesoo manai respyyblike deere 1 milioon 35 mingan kybomeert gy yngeregşe zileixihee 425 mingan kybomeetreer ylyy modo uradxagdaxa johotoi baina. Ene jixe xydelmeriii gyisedxexe xeregte respyyblikiin byxii lespromxoozoi xydelmerilegşed modo urad xalgada xabaadalsaxa aimag rajoonoi byxii paarti ba soveed organizaacanuud bolьşeviig johoor xandaxa modobeledxel deere gargahan staxaanovtanai dyrşel meetodii modo uradxalga deere sym xereglexe ujalgatai.

Yngeregşe zilnyydei modo uradxalgiin oopod deerehee medexede, byxii xeregei amzalta beledxelei şanar deere hee boldog baina. Ilmehee ene zilei modo uradxalgiin beledxelei jabasii adagalaxada xeleşegyi hula muu. Modo uradxalga deere jabaxa xydelmerişedtei xelsee batalxa jabadal niite respyyblikede apreeliiin 20-do sym dyyrөөd baixa johotoi aad xarin Jaruuniin aimag g. m. aimaguudta neges xytei xelsee batalagdaagyi baina. Gadana, modo uradxalgiin byxii uçaastoguud beledxehen modojoo tuşaaza abxa, uhanda oruulxiin beledxel baixa xyseerenь jabuuldaggyi baina. Myn Byrlestreestiin zyghetroos, maixan tymer argamza, bogrii, hyxe g. m. texniis xeregseleer xangaxa jabadal zybxen 20 garan proceent gyisedxegdebe. Modo uradxalga deere xeden mingan xyn xabaaduulagdaxa tula tedenei dunda niite kylьtyyren xydelmeri jabuulxa tuxai beledxel geze ogto ygei baina.

Modo uradxaza exilxe sag xolo bişe ygee mynөө boloodbaixada ilme buzagai baidal testeşegyi.

Ene uşarta xabaatai respyyblikiin organizaacanuud Burlestreest g. m. xabaadalsaza modo uradxalgiin xeregte xoiroor xandaxan organizaaca ba xynyydei banal bodoliinь suud zalaza ujalgata xyd imeridenь xanduulan, erid şanga operatiiv xemzeenyydii gargaza ene zilei modo uradxalgii xysed xangama beledxelteigeer staxaanovtanai johoor exilyylxe ba dyyrgexe xeregtei.

ZURAG DEERE: Zaluu seregşyyd main negenei yder şaxaa tangarig ygexөө beledxeze baihaniii xaruulna.
(Mixailorai foto).

Azal ba temeselei yder

Main negenei ygleegyyr.

Tengeri selmeg, tungalag haixan. Dulaaxan daa dungiaa haixan! Ene yder Ulaan-Yde goorodnai ondoo bolşohon şingi. Ygleenei 8 çaashaa exileed goorodoi jixe jixe gudam zanuudaar milicioneernyyd zu ram saxiaaşad ende tende bii bolgoono.

Milicioneernyyd zuramtainuud daa, xynyydei өөdө uruugaa hyndelxii xoriood orxibo. Gudamzanuud mynөөder yglөөgyyr jixe sylөөtei, xanxagar zaidan. Xaraxada zoxidş şingi. „Main negen mandaxa boltogoi...! gehen bişe bişe revoliyycen loozongnuud nalbagar ulaan bydyyd deegyyr zuraatai, hyr zabxalanta ulaan tuguud yglөөnei hebşeende elbe delbe namilzan baina.

9 çaas. Sengelig xyxiyy myyzekiin abiaan, gojo haixan duunuudai abiaan ende tende so nostono. Ene bolbol goorodoi kolektiivuud ba ulaan aarmiiin xehegvydei, hurguuliiin huragşadai ba pioneernuudai zagsaalnuudai Revoliyycen Talmai teeşe xydelen jabahaniinь myn.

10 Çaas. Revoliyycen talmai deere jabagan, morin ba artileeri seregyyd tegşe haixan zagsaalaaraa zogsonod. Goorodoi kolektiivuud Sverdloovsk ba Jyyne Kemunaar gudamzanuudaar zagsanad.

Revoliyycen Talmai deere zasagai gazarai tribyyn deere nyxed: Jerbaanov, Dorziijev tyryytei zasagai gazarai geşyyd garza jirebe. Nygөөde tribyyn deerenь Ulaan-Ydiin azyiledberiin ba traansportiin staxaanovtan, paartiin ba soveedai bolon kamsomooloi organizaacanuudai tylөөleeşed suglarasagaana.

11 çaas.

Paraadii komaandalagşa nyxer Paamin:

—No-mo x-o-o-n.

Geze xaxir şanga xoloigoor komaanda ygemegşe, zairuu xeer morioorоо zalan gyilgeze jireed, paraadii abagşa, Buriaad-Mongol morito brigaadiin komandiir nyx. Kyyndede raaporta xyrgene.

Tiixedenь nyx. Kyynde myngen helmeeree jalad geter nege dallaad zagsaad baihan seregyydii zubşan jabaza, seregşyydii, komandiirnuudii, politxydelmerilegşedii Main negeneer daşaramduulan amarşalna

„Uraa“!—xaşxaraldaan ugaa şangaar sonostozo, „internacionaal“ xygzemei abiaantai nii leze, syr zabxalanta suuriaa tatana.

Udalgyi ynөөxi komandiir Paamin:

—Şaxaa tangarig ygexiin tulada, seregşyydii tribyynde dytelyylxe! — geze komaanda ygene.

Tribyyniin urduur tegşe zagsaalaaraa seregyyd zogsood, buunuudaa helmenyydee gartaa bariaad belen baina.

Buriaad-Mongol ASSR-ei Aradai Komisaarnarai Seveedai tyryylegşe nyxer Dazab Dansaraanoviç Dorziijevai:

—Bi Soveed Socialiis Respyyblikenyydei Xolboonoi azalşa aradai xybyyn... geed eşe tatan unşaxadanь zaluu seregyyd xooloigoo negedxen, ganxa xyndel adaliaar dabtan xariuusanad.

Byxii delexein revoliyycen xysii şalgaza yzexe aguu jixe yder-Main negeneer daşaramduulan aldar suuta Ulaan Aarmiiin zaluu seregşyydei şaxaa tangarigaa ygeze dyyrgehenei hyyleer, nyx. Dorziijev seregşyydii xaluunaar amarşalaa.

Nyx. Dorziijevai xelehen ygede, zaluu seregşyyd Exe oronoo xamagaalxaar xezeede belen baihanaa medyylen, „Uraa!“, „Uraa!“ „Uraa“—geze tahalgaraigyi xaşxaralgaar xariuusanad.

Udalgyi paraad exilebe.

Myyzexiin iraguu haixan abiaanda geşxedelee taaruulan, zigde gojo zagsaalaar, buunuudaa gartaa barihan jabagan seregyyd tyryylen zasagai tribyyniin xazuugaar garana.

Udaanь velosipeedşigyyd, terenei hyyleer aldarta morin seregşyyd, helmenyydee hugalza barihan, moridoigoo xataraar jabaad garana.

Kavaleriistnarai xoinohoo daagan buunuudii dyrbe morindo xyllehen, najarxai tajarxai soxiood garanad. Hyyleerenь xyngen taankanuud, xujagta maşiinanuud, tomo yxer bunuudii şagtagalhan, ÇTZ traaktornuud ba busa tyrelei zebsegte seregyyd udaa daraa hubarildan garana.

Ene paraadii xaraza baixada hyriceteiş şingi. Manai oronoi oborooniin xysenei ynexөөr bata bexinь, Ulaan Aarmiiimnai ynexөөr ilagdaşagyinь, daisan etegeed yydei dobtolood jiree haanь bu saltagyi xariuu soxilto ygexөөr manai Ulaan Aarmiiin belen baihaniinь etigeze jadaltagyi eli bai na daa.

Tribyyniin xazuugaar Ulaan Aarmiin garalga dyyrebe. Udalgyi goorodoi azalşanai demonstraaca exilhen baina. Goorodoi fizkylьyyrnigyyd, sengelig xyxiyy alxadalaar demonstraacii neebe. Fizkylьtyyrnigyydei hyyleer goorodoi hurguulinuudai huragşadai huragşad ba velosipeedşigyyd zagsaalaaraa garanad. Tereenei hyyleer Ulan zamai traansport, tymer zamai traansport, olominganai kolektiivta buriaadai gigaant—PVZ ba bişe busa kolektiivuud gojo haixan koloonnonuudaar, sengelig xyxiyynyyd enieedetei zugaatainuud, aza baidalaigaa haizarhii, azalaigaa amzaltanuudii xaruulan, tribyyniin xazuugaar tegşe geşxedeleeree garasagaana.

Koloonnonuud gojoor şimegdehen, voozdьnarai portreetuud, staxaanovtan ba udaarniguudai portreeduud, paraxood, parovoozoi zuraguud, altan ysegtei ulaan tuguudii namilzuulan garanad.

Paraad ba demonstraaca ydiin I çaasta dyyrebe.

Şara-Xaliuun.

TOHONOI ZAVOOD BAIGUULAGDABA

Aga. (Manai speciaalin korrespondeenthoo). Toho bolbosoruulxa bo xuruud xexe zavood Xoito-Agiin somondo barigdaza dyyrebe. Ene zavood zil soo 400 toonno hyji toho ba xuruud bolgozo bolbosoruulxa baina. Barilgadanь 85 mingan tyxerig gargaşalagdaba. Zavood dotoroo 17 jixe tahaguudtai. Barilganь 408 tebxer meetr talamaiji ezelbe.

Mynөө yjede mylihen beledxegdeze baina. Xeregseltei jyymiinь dyyren bii. 1937 onoi mai hara soo ene zavood xydelmerilze exilxe.

Ene zavood, Voroşiilovoi, Staaliinai, Kaliininai, Jerbaanovai ba Delgiirovei neremzete ba „Mynxe azal“ g. m. kolxoozuudai hyn produkcii bolbosoruulxa baina.

Kolxoozuud ene zavoodai aşaar hyn produukcajaa zybөөr bolbosoruulxa argatai bolbo.

Abraam Atuutov.

ZURAG DEERE: Ulaan-Ydiin fizkylьtyyrnigyydei main negenei demonstraaca.
(Mixailorai foto).

Modouradxalgada beledxexe

Modo uradxalgiin beledxel argagyi muu

Xoriiin Lespromxooz ene zilei modo uradxalxalgii argagyi muu beledxilteigeer exilxe geze baina.

Ene Lespromxooz ene zilde yngeregşe zileixehee zişeegyi jixe—665 mingan kybomeetr modo uradxaxa johotoi ba ene xydelmeride 4300 xynyydii xelsee batalan xabaaduulxa johotoi baigaa. Tiigeed mynөө miin 400 garan xynyydtei xelsee batalaad baina.

Zarim kolxoozuudai xytelberilegşener modo uradxalgiin xydelmeriii erşemteigeer jabuulxa xeregte tuhalalsaxiin orondo xoirog hanal ba jabadalaaraa ynendөө haalta xeze tybeg uşaruulza baina. Yligerlexede, Ydiin sononoi „Şine zam" kolxoozoi ba Dunda-Xudanai Kiirovoi ba Bliyyxerei neremzete kolxoozuudai bolon Deede-Xudanai „Oktiaabrь" ba Leeninei neremzete kolxoozuudai xytelberilegşed modo uradxalgada jabaxa kolxoozniguudtai xelsee batalxa jabadalii arsaza ynendөө ene gyrenei ujalgata daalgabariii engei naimaanai xereg bolgoxiin hedelge gargaza baina.

Gadana Xoriiin lespromxooz 7 minga garan goto beledxexe aad, 4 minga garanii beledxehen 60 byydke ba ika aad 17-ji bariban, 167 ongoso beledxexe aad miin 89 xeheg ongoso beledxehen gexe mete baina.

Myn Lesprodtoorgmodo uradxalgada jabahan xydelmerişedii ed tovaaraar xangaxiin beledxelei xydelmeri jabuulaagyi. Şiira, tamxin, dabaha, saxar bolood, beelei, gutal g. m. xeregselnyyd jixe xomor baina.

Ene organizaaciin udaridagşad Bissmeertniii ba Rebanei gegşed tusxaita xydelmeriee hainaar jabuulxiin orondo albaan erxee buliaaldaza, bejebejee mejeerxeldeheer yder sagaa yngergedeg baina.

Profsojuuziin aikoom modo uradxalga deere niite—politikan xydelmeri jabuulxiin beledxel xenegyi. Modo uradxalgiin xydelmerişde jabaxa kaadar xydelmerişedeigeeş dunda niite oilguulamziin xydelmeri jabuuldaggyi baina. Xydelmerişedenь tyryyneigee amzaltaar sedxilee tezeen, amagalan baidalaar baidag baina.

Baha, Zagastain modo uradxaxa tahagai naçaalьnig Maaslob g. m. xynyyd xaanahaa exilze modo uradxaxa baihanaa medexegyi, mynөө xyrter xydelmeriin tysөbş zoxioogoogyi baixa jym.

Ede bygede modo uradxalgiin xydelmerilegşedei xeterxei halagar baidalii xaruulna. Modo uradxalga yglөө mynөө exilxenь, zarim gazarnuudaar exilzeş baina. Erid xatuu xemzee abza ede byxii dutuunuudii darii usadxaxa xeregtei boloo.

Dam. Şim.

PROMPERESELEECENNYYDEI DUNDA NIITIIN XYDELMERI JABUULAGDANAGYI

Yde goloi modo oboolxo tahagta xydelmerileze baigaa prompereseleencenyydei dunda niitiin xydelmeri jabuulagdadaggyi baina. Tendexiyseg bişeg medexegyi xynyydii yseg bişegte hurgaxiin tylөө gooroodoi aradii gegeeryylxe tahaghaa eligeegdehen Petroova gegşe ujalgata xydelmeriee jabuulxiin orondo gyrenei xabaatai mynge yrizө, goorodhoo arxi zөөze, xydelmerişedei „zaxiaa" gyisedxeze jabadag ba gertee xynyydii sugluulaad arxiduulza baidag baina. Ene „xydelmeriingөө" tylөө tere tahagai kontooro hara byride 180 tyx mynge Petroovaada tyledeg baina.

Ene uşarii xen şalgaza zogsooxo jym?

Koosь.

Staxaanovtanai duradxalnuudii xeregseenegyi

Troockitonoi şpioon, diversaantnuudai xoroto jabuulgiin ylegdel manai Selengiin paroxoodstvo deere bahal baga bişe baihan baigaa, Tiigeed paroxoodstviin paartin, profsojuuziin organizaacanuudş azaxuiji erxilegşedş tedenei xoroto jabuulgiin xog hagii bolьşeviig johoor usadxaxiin xemzee xysed hainaar abaagyi baina.

Paroxoodstviin paartin ba profsojuuziin organizaacanuud staxaanovtaniii gansa le yiledberiiin bytөөsiin talaar xaraza yzexehөө bişe, staxaanovtanai baira baidalainь tuxai mynөө xyrter hanalaa tabiaagyi.

Staxaanovtan ba udaarniguudii toodoggyi jabadal mynөөş yrgelzeleheer zandaa jabahan uşar xadaa azalşadai daisanguudai şaara şabxaruunuudii yndehөөrenь usadxaagyi baihaniii gerşelene.

Yngeregşe zilde sydoremoontiin zavoodto, xeden mingan tyxerig gargaşalaza staxaanovtanai baixa nege tahag barigdahan baigaad, tereen soonь staxaanovtan baidaggyi. Ene tahag bolbol ynendөө kylьtyyriin rassadnig bolhon baixa johotoi aad, bişe tahaguudhaa jamarş ilgaagyi. Ene koomnatiin xananuudiinь sailgan budagdahan haa bişe ondoo bolhon jyme ygei, anxanaixiaaraa baidag. Tere baraagai xaxad xeden hariin xoohon baidag. Ene jyn tahag geeşeb, jyynde xoohon baidag jyme bө?—geze asuuxada.

—Ulaan bulan geeşe—geze xariuusadag. Tendenь oroxodo ulaan bulanş bişe, xarin nege stool ba xojor skameeikatai xoohon le tahag baidag jyme Tiigeed tere tahagta xeniş ta bidaggyi. Ulaan bulanaa zaha barilan hergeexiin tuxai xydelmerişedei xeden hara soo profsojuuziin emxi erilte xexedenь yngerxedөө, ulaan bulanda şatar doibod şigi bii bolgozo ygeze şadalgyibdi—geze xariuusadag baina. Baskemreeç bolbol staxaanovtan ba udaarniguudai jamar baidalda baidagiinь ba tedenei hanal xyseliiş oroi medenegyi. Eneen deerehee, baskomreeç өөrөө jyyş xeze baidagaa medeeggyi baihan uşariinь eli beze.

Xabar bolbo, Selengiin uhan zamai xydelmerişedei xeden olon xyyged gazaaguur naranda igaaza, naadaxa gexedenь xoroto zorilgoor, xeden mingan tyxerig gargaşalaza daisanai garaar maltagdahan kanaavaar aixabtar muuxai yner-tanar bolhon xamag muuxai jyymenei sugluulbari uhan zamai xydelmerişedei bairanuudai soxonuud dooguur urdaza baidag baina. Tiigeed ene kanaav soo xyyged naadadag ba xydelmerişed xydelmerinөө hyni, ydeşe busaxadaa myn kanaavai şabar muuxaiji oimozorxidog baina. Ene kanaavaar urdahan buzar burtag uhan ybeşe taraaza bolxo ajuultai baina. Xydelmerişed eneen tuxai xamtiingaa suglaanda xeden daxin tabiza tere kanaavii şoroigoor bygleze, huuridanь modo tarixo geze hanamzalhan erilte xehen baibaş, xenş uragşa abaagyi abxasduragyi baigaa.

Paroxoodstviin paartin ba profsojuuziin organizaacanuud şigi, ger bairiin ypravleeni ygei ene kanaavii ygei bolgoxiin tuxai hanalaa tabiaagyi baina.

Klyyb ba skvieer seseglig bii bolgoxiin orondo, xydelmerişedei bairiin xazuugaar muuxai kanaav bailgaxii xysehen trockiistanuudai xoroto jabuulgiin ylegdel ene myn.

Ene dutuu dundanuudii usadxaxiin tuxai mynөөdөө jyyş xegdeelyi. Gadana, xydelmerişenei xamtiin bairanuudta (gurban baraaguudta) debtixerei xeregselii abaxiin tulda tabigdahan 10 mingan tyxerigөөrenь xydelmerişedei bairiin komendaant Tretьjakoov gegşe nege xedii proostiinьhoo bişe jyyş abaagyi xarin tere mynginь өөriingөө karmaanda xeed jabaza baina.

Ene bişiixan faakt bolbol Tretьjakoovai өөriingөө tusxaita xydelmeriii jabuulaagyi baihiinь elişeleze baina. Myn eneen tuxaida paroxoodstviin jixe naçaalьniguud hanalaa tabinagyi.

P. Sergeejev ba Staxaanovşa nyx Skackoov.

ZURAG DEERE: Pilootuudai hurguuliii „erxim" ba „hain" segneltetei geer dyyrgehen nyxed (zyyn gar talahaa): Jegeeleski, Tyryyşkin, Deemejaanov Goiokoolosov, Troceenko ba Veliiki

Jarildaxiin tylөө

Sosialiis oronoi hunguuliiin sisteeme tuxai

Staalin epooxiin aguu jixe dokymeent—Staalin Konstituuciin batalagdahan yderhөө xoişo nelieed yni ulaan sag yngerehen bolboş. manai respyyblikiin zarim aimag rajoonoi graazdanguud, yngerexede soveedai zarim edebxiten Konstituuciin gol udxa şanarii yşөө xysed oilgoogyi baihan uşarnuud yzegdene. Yligerlexede, Jaruuniin aimagai Domalın somonoi soveedai tyryylegşe, komsomooloi geşyyn, nyx. Byde Baldanai gegşe komsomooloi propagandiist aad, Staalin Konstituuciin XI-xi byleg—hunguuliiin sisteeme tuxai mynөө xyrter medexegyi baigaa. Somsoveedaigaa tyryyle[gşe] şiin, hunguuliiin şine sisteem[e] medexegyi baixada tere som[o]noi azalşan, kolxoozniguud s[o]veed oronoi hunguuliiin siste[e]mii medexe johotoi gexiin a[r]gagyi.

Iime deerehee Staalin şi[ne] Konstituucada altan ysegeer b[i]şegdehen Soveed oronoi hu[n]guuliiin sisteeme xysed hainaa[r] oilgoxo, soveed oorganuudai ş[i]ne hungaltii graazdan byxen b[e]jee beledxen ugtaxiin tylөө, Staalin Konstituucii yzeze oilgox[o] jabadaldanь tuhalbolxo nege x[e]den tailbari bişeze tolilxii x[y]senebdi.

Niuusa hungaltiin johoor hungaxa bygede niitiin sexe, tegşe hunguuliin erxe geze jyyn geeşeb?

Staalinai şine Konstituuca bolbol manai SSSR-te niuusa hungaltiin johoor hungaxa bygede niitiin, sexe, tegşe hunguuli oruulhan baina.

Konstituuciin 134-xi zyilde, Soveed zasagai byxii oorganuudai hungaltiin şine gurimii iimeer togtoohon baina gexede:

„Azalşanai depytaanarai byxii Soveeduudta: SSSR-iin Jixedeede Soveedta, xolbooto respyyblikenyydei Jixedeede Soveeduudta, xizaarnuud ba mozonuudai azalşanai depytaadnarai Soveeduudta, avtonoomito resoyyblikenyydei Jixedeede Soveeduudta, avtonoomito mozonuudai, azalşanai depytaadnarai Soveedta, ookruguudai, rajoonuudai, xotonuudai, ba tosxonuudai (staniicanuudai, dereevenyydei, xuutoruudai, kişlaaguudai, aulnuudai) azalşanai depytaadnarai Soveeduudta depytaadnarii hungaxa jabadal bolbol, bygede niitiin, tegşe ba sexe hunguuliiin erxiim yndeh barimtalan niuusa hungaltiin johoor hungagsadaar yiledegdexe johotoi".

Niuusa hungaltiin johoor hungaxa bygede niitiin, sexe, tegşe hunguuliiin erxe geze jyy xeleneb?

Bygede niitiin hunguuliiin erxe bolbol manai ororoi, xemzeete nahajaa xyreed baigaa byxii jixezeel zoniii xabaaduuldag tiime gurimai hunguuliiin erxii nerelen xelene.

Manai tyryynei hunguuliiin sisteeme bolbol arad zonoi dunda baihan byxii eksploataator yji (slooji): bariisa gargaxa oloxo zorilgoor busadai xyşe xylehii mylzedeg; azal xengyi olohon olzooroo azatyren huudag; azalşan aradii xaşaxa zoboxoxo jabadaldaa xaanta zasagai xeregledeg zarasanuud; şazan şytelgiin yile bytөөgşed; yligerlexede, lama, bөө, poop g. m. ba busad niuurnuudai hunguuliiin erxii ebeer xahadag hen. Manai hunguuliiin xuulinuud (zakoonuud) onşologdohon gryypii hungaltada xabaadaxa jabadalhaanь ilieer zaisuuldag deerehee, bile tyryyneigee hunguuliiin erxii bygede niitiin geze nereleggyi hemdi.

Xarin, xeden olon byrzyaazin gyrenyydte hunguuliinь erxe bygede niitiin geze nereleg-dedeg aad, ynendөө ede gyrenyydte hunguuliin erxegyi xynyydeinь too xododoo manaixi haa xemzeeleşegyi olonxinь baidag. Ene uşar tuxai delgerenggeer bişeze udaaluulan toliloxobdi.

Sexe hungalta geze jyy xeleneb gexede, zasagai tylөөlegdedeg oorganuudta depytaadnarii hungagşad өөhedөө sexe hungadag bolhon, iime gurimii **sexe hungalta geze nerelen xelene.** Yligerlexede, manai orondo, goorodoi ba somon tosxonai soveeduudai hungalta tyryynei hunguuliiin sisteemiinş johoor sexe hungalta boldog baigaa.

Sexe hungaltahaa [ga]gadan yşөө xeltegii gy ali ondoogo[o] xelexede **olon şatatai** hungal[ta] geze baiza bolno. Olon şatat[ai] hungaltiin sisteemiin baixad[a] hungagşa depytaaduudii **өөrө sexe şuud** hungadaggyi bain[a]. **Olon şatatai hungaltiin** foo[r]monuud ondo -ondoo baiza bo[l]no. Nege zarim gyrenyydte x[a]zagai hungaltiin baixada, hu[n]gagşad depytaadnarii sexe şuu[d] hungadaggyi, **şilegşedii hung[a]dag** baina, tiigeed tede şilegş[e]denь ondoo, өөhediingөө du[n]dahaa depytaaduudii hungada[g] jym.

Manai SSSR-te **sexe bişe, olo[n]** şatatai huugaltiin gurimaar ra[j]oonuudai, mozonuudai ba xi[zaarnuudai], respyyblikenyyd[ei] ba byxexolboonoi — soveedu[u]dai xuralnuud hungagdag he[n]. Yligerlexede, soveeduudai r[a]joonoi xuralda huulsaxa delьga[a]duud hungagşadaar sexe hunga[g]dadaggyi soveeduudai goorod[oi] ba tosxonai pleenymyyd deer[e] hungadag; soveeduudai xizaara[i] (moziin) xuralda huulsaxa dele[g]gaaduud soveeduudai tus xizaa[r]rai (moziin) medel doro baiha[n] rajoonuudai xural deere ba gor[o]soveeduudai pleenym deere hu[n]gagdadag gexe meteer deeş[e] deeşenь hungadag baigaa.

Tegşe hungalta geze jyy xe[le]neb gexede, hunguuliiin şin[e] sisteemeer hungalta xexede arad zonoi dunda nege gryypenь nygөө gryypehee hunguuliiin buliuu erxetei baixagyi, teb-tegşe erxetei baixa. Ene gurimii **tegşe hungalta** geze nerelen xelene. Byrzyaazin gyrenyydte nege zarim hungagşadanь hunguuliiin nege goolostoi (hungaxa duutai) baidaggyi, xedii olon goolostoi baidag, enee geeree hungaltiin tegşe erxiin (raavenstvziin) priincevii sag yrgelze ebdedeg baina. Ede gyrenyydte, gansal byrzyaazinuud hunguuliiin xede-xeden goolostoi baidag. Yligerlexe, Aanglida hungagşanь nege ondoo gazarta bairabaidaltai ba tendee өөrөө azatyren huudag, tiigeed baha nege tusgaar ondoo gazarta azyiledberiiin gy ali xudaldaa naimaanaigy bairalduultatai baigaa haa, tere hungagşa xojor goolostoi baidag.

Niuusa gy ali xaamal hungalta (duugaa ygelge) tuxai xelexede, şine hunguuliiin sisteemiin johoor hungagşa xexede „zybşөөxedөө" gy ali „arsaxadaa" gy garaa yrgedeg gurimii boligozo, hungaşad hanalaa (hungaxa duugaa) saarhan deere bişeed konveert soo xeze niaagaad, lasadan tamagalaad tus gaar xegdehen hunguuliiin xair[ai]sagruu xeze gy ali biyliteeniii[n] gurimaar geze gy hungaxaa hanahan kandidaadaigaa nere obogii hunguuliiin xuudahan deere bişeze gurimaar gy jabuulagdaxa. Ene gurimii **niuusa gy ali xaamal hungalta** (duuga[a] ygelge) geze **nerelen xelene.**

...ELMERI BA XYTELBERII-...DARUI XARAMAAR BOLOO

...aimagai gyisedxexe ...ai dergedexi paartin ...nizaaciin niitiin sug-...reeliiin 15-nai yder ...arlagdahan baigaa.

...rg Baldaajevai hanaa-...ene suglaan deere ...yilenь: 1. CK ai plee-...re nyxer Staalinai xe-...xel xelsexe. 2. Exin ...ciingaa xydelmeriin ...talaxa. 3. Haişaan da-...batalaxa baigaa.

...derei suglaanda jireg-...geşyyd, 1 kandidaad ...xyn. Jireegyinь 8 ko-...ar, edeenhee ton xyn-...tagaanaar suglaandaa ...ь 4 xyn baigaa. Saad ...ked: Teelin (aimgyi-...i tyryylegşe), Çime-...T-ai erxilegşe), Asli-...mgyisedkoomoi tyryy-...ologşo), Bytakoov S. J. ...remzete kolxoozoi ty-...) gegşedenь jamarş ...gyigөөr suglaanhaa ...n baina. BK(b) P-iin ...leenym deere nyxer ...xelehen elidxel tuşaa ...gaa suglaanda elid-...elidxelşen Aslioozov ...baihan aad terjilşoo. ...aa paartin geşyydei ...jalgii buzagaigaar eb-...uusalgaa aldahan ko-...arai baidalii eli xaruul-

Pleenym deere nyx. Staalinai xelehen elidxelii gynzegiigөөr xelsen oilgoxiin orondo joho dyyrgexe tediigeer xandaba. Yligerlexede; komuniistnar Viişken ba Bytakoov gegşedei jamarş beledxelgyi baixadanь, Staalinai elidxel tuşaa paartin suglaan deere elidxel xegtii! geze nyxer Baldaajev (paartoorg) baalaba.

Tiixedenь, Viişken gegşe jamarş beledxelgyigөөr ene jixe udxatai istoriis dokymeentii jyn geze xelsexe biibdi—gexedenь;

— Gazeetahaa abaad unşaza ygiş!—geze paartoorg Baldaajev duradxaba.

Gadana, eneenei urda paartin hungaltiin suglaa yngergexedөө joho tyşyylhen mete bolhoniinь elirehen baina. Tereen deere hungahan paartoorg Baldaajev gegşenь komuniistnaraa xerzerge komuniis johoor xymyyzyylze şadaxab? paartin-poliitikan xydelmerii xytelberileze şadamaar beledxeltei xyn gy? gee haa, jaabaş tiime yyrgii dyyrgeze şadaxagyi, jixerxyy ba suxaltai, arxi uuxa, „xydelmeri bytenei beze" geze huuxa ohol nazagai zantai poliitikan beledxeleer geegdengi xyn heniinь eli baixa.

...hee gadana, ene orga-... komuniistnar ba ...nь mynөө xyrter ...ydelmeridөө xariuu-...өөr xandaza CK-ai

Iime xyniii paartoorg bolgood baixada BK(b) P-iin Agiin aikoom jyy xaraza huudag geeşeb? Ene organizaaciin xydelmeri ba xytelberiinь tuxai darii anxaramaar boloo.

Korrespondeent.

Myriisөөgөөrөө ilaab

...M. L. KAGANOOVI-...iraltiin hyyleer maar-...a nyxer DIKIIRTEI ..., noormii 150 proceent ...b geze socialiis my-...doogovor xehen bai-...haa 250 xyrter noor-...rgexedemni Nyx. Di-...moo zybxen 100 pro-...gyisedxene. yngerөөşe ...arada 22 yder soo ...150 garan proceent ...d bainab.

Bi remzavoodto orohon saghaa xoişo xynyydeer socialiis myriisөөnei doogovor batalaza xydelmeriledeg bainab. Tiixedee xododoo ilaza garadag deerhee xeden daxin şagnagdahan bainab. Socialiis myriisөө xadaa, minii gol meetod xydelmeri jym.

Şataalov N. I.

(paravoozno kombinaadai 1-.dex Prilioodoi erxim staxaano vça)

Xiliin saxiulşad—komandiirnuud ba ulaan seregşedte SSSR-ei oorden-xairanuudii olgoxo tuxai

SSSR-ei Centraalin Gyisedxexe Komiteedai togtool

SSR Xolboonoi Centraalin Gyisedxexe Komiteedai togtooxonь:

SSSR-ei gyrenei xilenyydei xamagaalalgada erelxeg zorig ba geroiiznii gargahanai tylөө oorden-xairanuudii olgoxo:

ULAAN TUGIIN OORDENUUDII:

1. **K. T. Menьşiinde**—otdeleeniiin komandiir.
2. **V. I. Timofeejevte**—ulaan seregşe.
3. **N. S. Kriuukovta**—ulaan seregşe.

ULAAN ODONOI OORDENUUDAAR:

4. **K. P. Goloviiniii**—otdeleeniiin naçaalьnigai axalagşa tuhalagşa.

SSSR-ei Centraalin Gyisedxexe Komiteedai tyryylegşe— M. KALIININ.

SSSR-ei Centraalin Gyisedxexe Komiteedai sekretaarь— I. AKUULOV

Moskvaa, Kreemli.
1937 .onoi apreelь 20.

Main 1-ei yderei medөegeer, manai respyyblike soo xamta 49555 gektaar tarigdaad baina. Xabarai tarilgiin tyseb 11,3 proceent gyisedxegdebe.

Aimag-rajoonuud tarilgiin tysebөө xedii şineen gyisedxeze baihaniii xaruulaa haa iime:

1.	Agiin aimag	29,0 proc.
2.	Alairai	0,04 „
3.	Bargazanai	0 „
4.	Bauuntiin	0, „
5.	Bişyyrei	7,4 „
6.	Booxonoi	0, „
7.	Zediin	26,6 „
8.	Jaruuniin	1,8 „
9.	Zagarain	15,0 „
10.	Zakaaminai	50,4 „
11.	Kabaanskiin	0, „
12.	Xiaagtiin	20,2 „
13.	Muxar-Şiberei	14,1 „
14.	Ulaan-Ononoi	19,1 „
15.	Olьxoonoi	0, „
16.	Selengiin	16,4 „
17.	Xoito—Baigalai	0, „
18.	Tarbagatain	26,4 „
19.	Tynxenei	3,3 „
20.	Ulaan—Ydiin	0,1 „
21.	Xoriiin	7,3 „
22.	Exired—Bulgadai	0,0 „
	Xamta deeree	11,3 proceent.

* *

Manai respyyblike soo tarilgiin xydelmeri mynөө yjede tyleg dundaa jabaza baina. Kolxoozuud 49555 gektaar oroohoto tariaa tariba. Yngeregşe zilde, main 1-ei yder xyrter, xamta 12876 gektaar tarigdaad baigaa. Eneegeer xadaa, 36679 gektaar tarilga yngeregşe ziliixihee ylyy xegdeed baina.

Geeş haa, ene baidal bolbol hanaagaa amarşaxa erxe xendeş ygenөgyi. Mynөө xabar, sag erte dulaaraad, hyylşiiin yjede byriş dulaaxan bolood baixa tula, yşөө xurdan teempeteigeer xydelmerilxe xeregtei. Ene xabarai tarilgii yngeregşe ziliinxitei adalidxaza jyrdөөş bolxogyi baina. 1936 onoi xabar, apreeliiin hyyl ba Main exinde ton xyiten, halxitai, muu sag baigaa hen. Mynөө zilde tad ondoo, zigde dulaaxan xabar bolzo baina. Tiime tula, yder sagii demii yngergengyi, tarilgii sag bolzor soonь şanar haintaigaar yngergexe jabadal bolbol ynder deede urgasa abxiin şuxala ysloovi myn.

Cexe zuura, mynөөderei medee xaraad yzexede, Booxon, Exired-Bulgad, Kabaansk g.m. gol tariaan azaltai aimaguud tarilgaa exilhen tuxai medee elьgeegeedyi huunad. Tende tarilga jamarş jabaza baihaniinь medegdenegyi.

Tarilgiin xydelmeriii emxitei hainaar jabuulza, tysebei gyisedxelei talaar tyryylze jabagşad gexede, Zakaamin, Aga, Tarbagatai, Zede g.m. aimagyud bolno.

Selengiin, Xoriiin, Ibolgiin MTS-uudai traaktorai paarknuud ton muugaar xydelmerilne. Traaktornuudai zahabari muu baihanai gemeer, tedenь ebderze ba daxin zahabarida orozo baina.

Iime baidal saaşadaa yrgelzelze jaabaş bolxogyi. Tarilgiin teempii deeşelyylxetei xamta, tereenei şanar tuxai sag yrgelze, imagta jixexen anxaral tabixa xeregtei.

Tarilgiin xydelmeriii xaa xaanagyi, xysed şangaar jabuulxa şuxala. Mynөө udaaraxa, ohol hanaa amar huuxa baidal bolbol jirexe namar abtaxa urgasa xosoruulxiin ajuul jiryylxe geze medexe xeregtei. Ene yjede „gazaar gedeegyi" geze şaltag barixa argagyi. Gazar xaa xaanagyi gedee! Naratai dulaaxan ba gazar şiigtei baihan ene yjede tarilgiin xydelmeriii staxaanovtanai teempeer jabuulxabyxii aimagai paartin organizaacanuudai mynөөderei şuxala zorilgo.

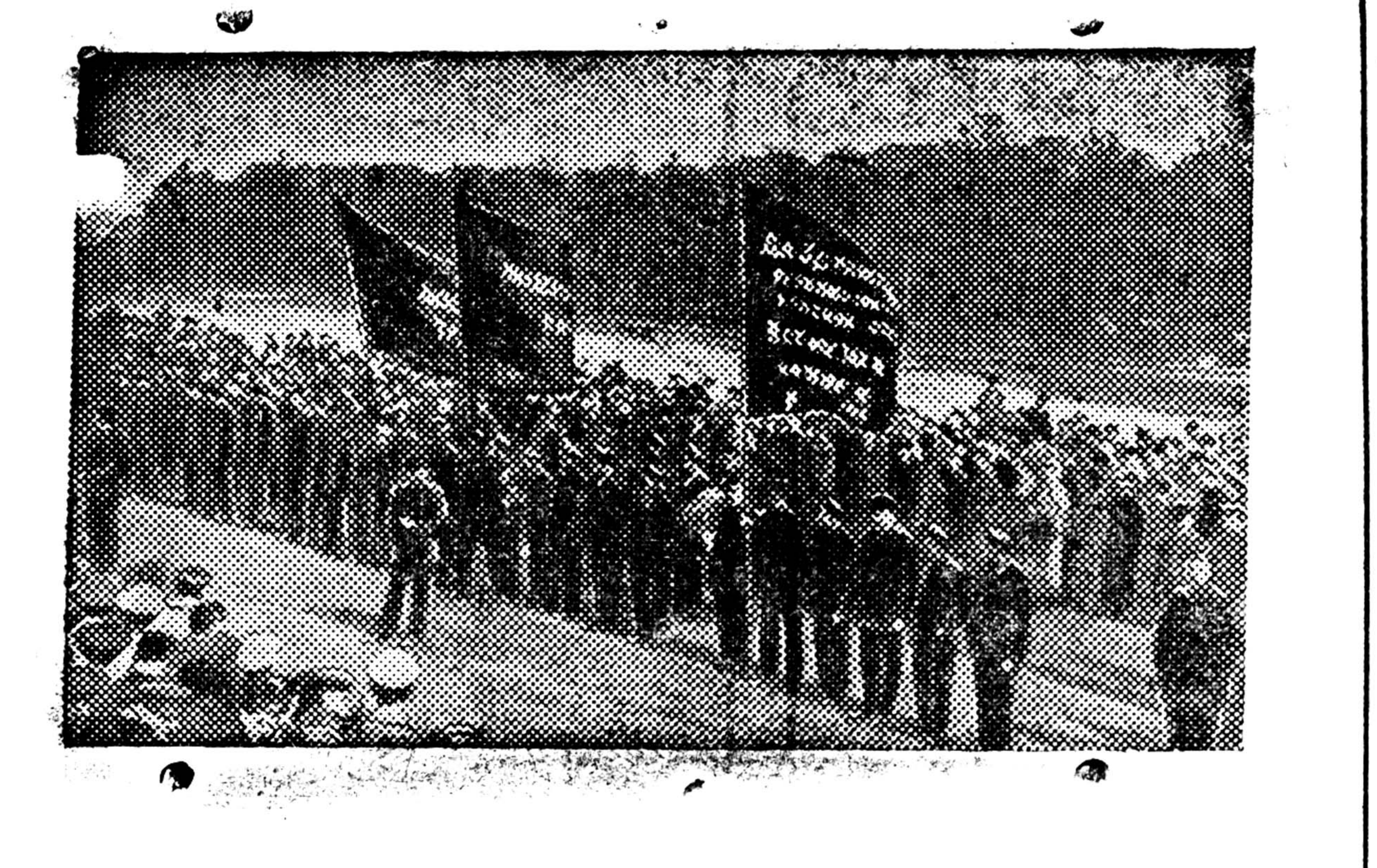

ZURAG DEERE: 1918 onoi main negenei yder Petrograadai Maarsovo—Poolido Baltfloodoi seregşyydei demonstraacaiza baihii xaruulna (PREESSKLIŞEE)

MAIN NEGEN XILIIN SAANA

Ispaanida

Valeensi. 3(TASS). Main negenei yder bolbol faşiistnuudii darui butasoxin usadxaxa loozongoor byxii Ispaanida yngerhen baina. Ene yder bolbol azalai byteesii jixedxexe loozongoor exilee. Xydelmeriiin dyyrhenei hyyleer gazar byri miitingenyyd bolhon baina.

Valeensi deere bolhon miitingenyydei xojoriinь ilangajaa olon zontoigoor boloo: eneenei negeniinь xadaa, komuniis ba socialiis paartinuudəar, xydelmerişenei bygedeniitiin sojuuzaar emxidxegdehen, nygeedenь xadaa, azalai nacionaalin konfederaaca ba xydelmerişenei bygedeniitiin sojuuzaar emxidxegdehen baina.

Ene miitingenyyd deere yge xelehen oraatornuud bolbol azalai nacionaalin konfederaacii xydelmerişenei bygedeniitiin sojuuzatai negedxexe ton şuxala baihaniii xamagaalhan, seregei azyiledberi deere azalai byteesii jixedxexiin erilte xehen ba respyyblixiin aviaaca ba floodoi amzaltanuudii temdeglehen baina. Ende xelegdehen ygenyyd raadioogoor transliaacalagdaa.

Fraancada

Pariiz. 3 (TASS) Pariizada, azalşanai demonstraacada milioonhoo ylyy zon xabaadaa. Xydelmerişenei kvaartalnuudai sonxonuudta ulaan tuguud ylgegdehen baigaa. Azalşan bolbol faşiis liigii taraaxa, aradai daisad Dorioo ba Rookii bariza tuşaaxa, aarmi, administraaca ba poliicii faşiis elemeentnyydhee seberlexe, respyyblikan Ispaanihaa blokaadii abxa gexe mete eriltenyydii loozongonuud deere xehen baina. Demonstraacada xabaadagşad yrgelze Internacionaal duulaa. Miitingiin bolxodo, azalai bygedeniitiin konfederaaciin xytelberilegşed Zyo Rejno, Fraşoon, kompaartiiin voozdinor Kaaşen, Toreez, Zittoon, Vaijaan Kytoorьje ba busad tribyyn deere baihan baina.

Ene miitinge deere Rejno, azalai generaalin konfederaaciin zyghee Zoy, Ispaaniiin xydelmerişenei bygedeniitiin sojuuzai sekretaarь Tomaas, profsojuuzanuudai parиiziin moziin federaaciin tyryylegşe Enaat gegşed yge xelee. Ende yge xelegşed bolbol faşiis organizaaciin voozdinuudii bariza tuşaaxii, tedenei zeeriii konfiskaacalaxii, ispaaniiin aradii xamagaalaxa jabadalii byri yrgedxexii, tedende byri yrgeer tuhalamza yzyylxii, uriaalhan baina.

Demonstraaca ydeşiin 8 çaas boltor yrgelzelee. Demonstraaciin bolzo baixa yjede, baaskanuudai orondo faşiistnuudai boombodolgohoo jadaragşadai tuhada zeeri sugluulxii uriaalhan xeden mingan listoovkanuudii samolioodhoo xajahan baina.

Lioon ba Maarselь deere bolhon demonstraacada 150 mingan xyn, Valsnьjeende—15 minga, Strasbyyrg, Sen-Etьjeende,—Tylyyzede 30-30 minga, Ryanada 35 minga gexe mete xynyyd xabaadahan baina.

Aanglida.

Loondon, 3. (TASS) Main negenei demonstraacada 20 mingan xyn xabaadaa. Peçaatniguud kapitaliis xeblelei xudal xuurmagii eliryylhen plakaaduudii bariban, eb nairamdalii xamagaalaxa loozongonuudtai, zaluuşuud respyyblikan Ispaaniii xamagaalaxa plakaaduudtai demonstraacada jabahan baina. Iindi, Cejloon, Abissiini, Aafrika, Xitad ba Irlaandiin tyleelegşedei xoloonnonuud yndebenei erxe şyleegei tylee koloniaalin araduudai temesel tuxai plakaaduudii bariban jabaa. Komuniis paartiiin koloonnonuudta jabaaşad Leenin, Staalin, Dimiitrov, Teelьman, Toreez, Polliita gegşedei portreeduudii bariza jabahan baina.

Gollaandida

Amsterdaam. 3 (TASS). Main negenei demonstraacada 35 mingan xyn xabaadaa. Ene ydeşelen socialdemokratiis ba komuniis paartinuudai tus -tustaa emxidxeben miitingenyyd boloo. Socialdemokratiis miitinge deere 8 mingan xyn, komuniis—10 mingan xyn xabaadaa. Komuniis paartiiin emxidxehen miitinge bolbol faşiizm ba dain seregii esergyy, Soveed Xolboontoi eb nairamdalai tylee, negedemel froontiin tylee, xydelmerişen, tariaaşan ba Gollaandiiin busa azalşanai baidalii haizaruulxiin tylee temeselei loozongoor yngeree.

Azalşanai demonstraacanuud byxii Gollaandida boloo.

Şveicide

Stokgoolьm. 3 (TASS). Byxii Şveici orondo „demokratiiji xamagaalaxa", „eb nairamdalii xamagaalaxa" loozong doro xydelmerişenei demonstraaca boloo.

Poolьşa

Varşaava. 3 (TASS) Varşaaviin olonxi Faabrikanuud ba zavooduud bastavaalba. Giitlerei politiika barimtalza naacadaa urbahan zasagta, ylesxelen jadaralai zasagta esergyyseji gehen loozungnuud demonstraaciin gol loozungnь myn bolbo.

Mynee zilei main negenei yder Varşaavada 75 mingan, Kraakovta—25 mingan, Loodzido—60 mingan, Katoviicada—20 mingan, Lьvovto—15 mingan, Gdiinidei—12 mingan xydelmerişed demonstraacada xabaadaba.

Çekoslovaaki

Praaga, 3 (TASS). Komuniistnar hyrieetei jixe demonstraaca xeze, tereende 25 mingan xyn xabaadaba. Demonstraantnar bolbol traansporaantnuudii, Maarks, Eenglьs, Leenin, Staalin, Dmiitrov, Teelьman, voozdьnoroi portreeduudii yrgeed,„ faşiizmda esergyy aradai negedemel froontiin tylee„, "Soveed Xolboon mandatugai„ gehen gol loozungtai jababa.

ZURAG DEERE: Revoliyyciin urdatee oido bolhon majoovka. (Preessk

1937 ONOO XYYGEDEI JAASLI, NARAILXA GER, HYNEI KYYXNI BARIXA TUXAI

BMASSR-ei Arkomsoveedai *TOGTOOL*

RSFSR-ei Arkomsoveedai xyygedei jaasli, narailalgiin ger ba hynei kyyxni barixa tuxai 1937 onoi maartiin 27-oi №240 togtooloi yndeheer, BMASSR-ei Aradai Komisaarnarai Soveedai togtooxonь:

1. Xyygedei jaasliiin barilgii iime gazarnuudta batalxa.

a) Ulaan-Yde goorodto 60 koikotoi 1 şuluun barilga, 36 koikotoi 2 modon barilga;

b) Xiaagtada 36 koikotoi 1 modon barilga;

c) Tynxenei aimagai Kereen poselookto 36 koikotoi 1 modon barilga;

ç) Gadana, belen gerii taaruulan zahabarilaza, Ulaan-Ydede 36 koikotoi baha 1 jaasli neexe.

2. 7 koikotoi narailalgiin gernyydii Ulaan-Ydede xojorii barixa (şilei zavood ba mixanai kombinaad). Aga, Zagarai, Zaxaamin, Tarbagatai ba Selengiin aimaguudta nege-nege narailalgiin gernyydii barixa

3. Ulaan-Ydede hynei kyyxnide zoriuulhan 2 ba 3 daxi kategooriiin 2 barilga barixa, Xiaagtada 3 daxi kategooriiin nege barilga barixa.

4. Ene togtooloi 1, 2 ba 3 daxi zyilnyydte zaagdahan barilgiin tuxai Aimgyisedkoomuud, Ulaan-Ydiin gorsoveed ba azaxuin organizaacanuudta 10 xonogoi torşo soo medeesexii Elyyrii saxixa Arkomaadii ujalgalxa.

5. Xyygedei jaaslь, narailalgiin ger ba hynei kyyxni barixa tipovoi projeektonuudii RSFSR-ei Elyyrii saxixa Arkomaadhaa abaabdi gehen, BMR-ei Elyyrii saxixa Arkoomoi medeeselii mederemzedee abxa.

6. 5 xonogoi bolzor soo barilgiin talamaiji tahalxa ba projeektjoo şugamlan ujaxii barilga erxilegşedii (Aimgyisedkoomuud ba Ulaan-Ydiin gorsoveed) ujalgalxa.

7. Barilgiin smeetii ene onoi apreeliiin 23 boltor niutagaigaa sengeer daxin toolozo, RSFSR-ei Elyyrii saxixa Arkomaadta bataluulxii Elyyrii saxixa Arkomaadii, nyxer Baabuşkinaagai xariuusalga doro ujalgalxa. Barilga byriiin generaalin smeete bolbol, byxii xydelmeridee duuhan byridxeed baixadaa, RSFSR-ei Arkomsoveedai 1937 onoi maart 23-ai №240 togtooloor batalagahan tiiitylin spiiskeer baiguulagdahan ynehee xaliaaxagyiji nyx. Baabuşkinaada duradxaxa.

8. Xyygedei jaasli, narailalgiin ger ba hynei kyyxninyydii bariza dyyrgexe bolzorii ene onoi sentiaabriiin 1-de togtooxo.

9. Bursnaabsbiitii, ede barilganuudii sag bolzortonь ba dutaalgangyi ilgagdahan foondhoo barilgiin materiaalaar xangaxa ba barilgiin organizaacanuudii foondhoo ygtehen xeregsel ba barilgiin materiaalnuudii udalgyi abxiinь ujalgalxa.

10. Xyygedei jaaslь, narailalgiin ger ba hynei kyyxni barixii, barilgiin organizaacanuudtai apreeliiin 25-haa xoişo bişe doogovor xexii Elyyrii Saxixa Arkomaadii ujalgalxa.

BMASSR-ai Aradai Komisaarnarai Soveedai tyryylegşiin orologşo DANIILOV.
BMASSR-ei Aradai Komisaarnarai Soveedai xereg jabuulgii erxilegşe GOLOVAÇOOV.

Main 5-da—rabkoornuudai ba unşagşadai suglaan

1937 onoi main 5-da ydeşiin 6 çaasta Barilgaşadai klyybte, xeblelei yderte zoriuulhan moziin ba zavooduudai gazeetanuudai rabkoornuudai ba unşagşadai suglaan bolno.

Zyblexe zyilnyydenь.

1 „Praavda" gazeetiin xorin tabadaxi zilei oi ba BK (b) P-iin CK-ai Pleenymei togtoolnuudhaa yndehelhen xeblelei zorilgonuud tuxai (Elidxelşe nyx. Orşaanski).
2 Uran haixanai byleg.

BK (b) P-iin Gorkoom.
„B-M Praavdiin"
„B-M. Унeнei" redaakca

SYYD

XULAGAIŞ

Çeplyyxin Viiktor jeviç ba Soziikin Iva faanoviç gegşed, urid seetei baiza, ene onoi liiin 26-ai yder, Rajtr piitiin № 178 magazii me xuluuxa geze bai gaziinai xudaldaaşand deze, Soziikin gedeg doroo barigdahan ba geede xulagaişan Ç gedegenь zugadaza oş fevraaliiin 28 da mil delmerilegşedte barig naltada abtahan baina zemete Çeplyyxin ge onoi oktiaabriiin 21-e syydei şiigxeberieer, roin dergedexi niite riiin koloonido orood rilen xeheeltejee y baihan aad, tendehee baigaa.

Ulaan-Ydiin aradai xeregii 1937 onoi 10-ai yderei neemel deere xaraza yzeed, niii RSFSR-ei xuuli koodeksiin 162 byle ba 82 zyilyydeer ge olobo. Baha Soziikin saaziin koodeksiin 16 „g" zyileer gemtei ge

Gemte xojor xulagai lyyxin 3 zileer, Sozii leer syleegee xahuulx xyylbe.

D. Orong

ELDEB UŞAI

Galai ajuul. Jaruun nai sovxoozoi derged guuliiin ger dyrşebe. baihan nom, stool sty g. m. ba xyygedei bairada baihan xubsah şataba. Tus hurguuliii ziin hyniiin 11 sagta dee uşargyi jixe gal tereeniigee xaruuhag klyybte bolzo baigaa oşohon deereheenь g şatahan baixa jym.

Oroi xamtadaa 80 tyxerigei garza boloo. reg tuşaa myrdelge baina.

Ajuurzanaaj

Xariuusalgata re
G. BELЬG

Noomer gargagşa J. CEREENOV. Verstaalagşad — D. BALDAANOV ba C. DAMBAAJEV. BMASSR ei niut. azyil-iin tipograafi. Ypolgla